

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Dokument z posiedzenia

15.7.2014

B8-0062/2014

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Iraku
(2014/2716(RSP))

Marina Albiol Guzmán, Sabine Lösing, Marie-Christine Vergiat, Miloslav Ransdorf, Marisa Matias, Sofia Sakorafa, Dimitrios Papadimoulis, Lola Sánchez Caldentey, Pablo Iglesias, Pablo Echenique Robba, Carlos Jiménez Villarejo
w imieniu grupy GUE/NGL

RE\1031592PL.doc

PE536.963v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Iraku
(2014/2716(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając Umowę o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Republiką Iraku z drugiej strony,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie umowy o partnerstwie i współpracy między UE i Irakiem¹,
- uwzględniając pierwsze posiedzenie Rady Współpracy UE-Irak, które odbyło się dnia 20 stycznia 2014 r.,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton w sprawie Iraku,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Iraku, w szczególności rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie Iraku: trudnej sytuacji grup mniejszościowych, w tym irackich Turkmenów², rezolucję z dnia 10 października 2013 r. w sprawie niedawnych aktów przemocy w Iraku³ oraz rezolucję z dnia 27 lutego w sprawie sytuacji w Iraku⁴,
- uwzględniając oświadczenie ESDZ z dnia 5 maja 2014 r. w sprawie wyborów w Iraku,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Iraku,
- uwzględniając wspólne oświadczenie trzeciej konferencji ministerialnej Unii Europejskiej i Ligii Państw Arabskich (UE-LAS) z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Iraku,
- uwzględniając oświadczenie z dnia 12 czerwca 2014 r. wydane przez komisarz UE ds. współpracy międzynarodowej, pomocy humanitarnej i reagowania kryzysowego Kristalinę Georgiewę,
- uwzględniając raporty misji wsparcia Narodów Zjednoczonych dla Iraku (UNAMI), a w szczególności zawarte w nich dane dotyczące liczby ofiar w czerwcu opublikowane w dniu 1 lipca 2014 r.,
- uwzględniając oświadczenia specjalnego przedstawiciela ONZ ds. Iraku Nikołaja Mladenowa,

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0022.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0101.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0424.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0171.

- uwzględniając oświadczenia sekretarza generalnego ONZ Bana Ki-Moona w sprawie Iraku,
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Iraku,
 - uwzględniając deklarację ONZ z 1981 r. w sprawie likwidacji wszelkich form nietolerancji ze względu na wyznanie lub przekonania,
 - uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, ratyfikowaną przez Irak w 2008 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., którego Irak jest stroną,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że całe społeczeństwo irackie ucierpiało od wojny, która pochłonęła ponad 1 400 000 ofiar i doprowadziła do zniszczenia znacznej części infrastruktury Iraku, a w rezultacie do wzrostu przemocy w kraju oraz alarmującej liczby ataków terrorystycznych i przypadków łamania praw człowieka; mając na uwadze, że proces polityczny narzucony w wyniku okupacji doprowadził do religijnego i etnicznego podziału kraju;
 - B. mając na uwadze, że zgodnie z opublikowanymi przez UNAMI (misję wsparcia Narodów Zjednoczonych dla Iraku) danymi dotyczącymi liczby ofiar za czerwiec 2014 r. przemoc nadal stanowi ogromny problem w Iraku, ponieważ wciąż dochodzi do masowego stosowania przemocy; mając na uwadze, że w czerwcu śmierć poniosło 2 417 Irakijczyków, natomiast 2 287 zostało rannych, nie licząc ofiar z Anbar;
 - C. mając na uwadze, że w Iraku ma miejsce poważny kryzys humanitarny w wyniku walk pomiędzy irackimi siłami bezpieczeństwa a uzbrojonymi grupami opozycyjnymi, w tym Islamskim Państwem w Iraku i Lewancie (ISIS);
 - D. mając na uwadze, że w dniu 29 czerwca ISIS ogłosiło utworzenie kalifatu na kontrolowanych przez siebie terytoriach Iraku i Syrii, rozciągającego się od Aleppo w północnej Syrii po prowincję Dijalę we wschodnim Iraku;
 - E. mając na uwadze, że prezydent północnego Autonomicznego Regionu Kurdystanu Massoud Barzani zwrócił się do parlamentu regionalnego o przygotowanie referendum w sprawie niepodległości;
 - F. mając na uwadze, że Arabia Saudyjska rozmieściła 30 000 żołnierzy na granicy z Irakiem po opuszczeniu tego obszaru przez siły irackie; mając na uwadze, że prezydent Obama ogłosił, iż USA wyślą do Iraku 300 doradców wojskowych (siły specjalne);
 - G. mając na uwadze, że irackie społeczeństwo już od wielu lat cierpi z powodu powszechnej przemocy; mając na uwadze wyraźny wzrost przemocy w kraju w ostatnim czasie, w wyniku którego liczba ofiar osiągnęła rozmiary niespotykane od 2008 roku; mając na uwadze, że wydarzenia w prowincji Al-Anbar doprowadziły do

tęgo, że wielu uchodźców wewnętrznych uciekło z obszarów objętych konfliktem; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami Biura ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej Irak zmaga się obecnie z problemem ludności przesiedlonej wewnętrznie, której liczba jest jedną z najwyższych na świecie; mając na uwadze, że od stycznia br. ponad 1,2 mln osób zostało przesiedlonych, z tego 560 000 z Anbaru; mając na uwadze, że szacuje się, iż w następstwie upadku Mosulu przesiedlonych zostało dodatkowo 650 000 osób;

- H. mając na uwadze, że dziesięć lat okupacji przez USA i ich sprzymierzeńców doprowadziło do zubożenia kraju; mając na uwadze, że poziom analfabetyzmu i liczba osób umierających z głodu uległy zwiększeniu; mając na uwadze, że ubóstwo dotyka 88% ludności Iraku, a około sześciu milionów Irakijczyków żyje poniżej granicy ubóstwa; mając na uwadze, że chociaż Irak zdołał przywrócić produkcję ropy niemal do pełni swoich możliwości, rosła nierówność społeczna, ponieważ państwo irackie wciąż nie jest w stanie zapewnić swoim obywatelom podstawowych usług, takich jak regularne dostawy elektryczności w lecie, dostęp do czystej wody i publiczna opieka zdrowotna;
- I. mając na uwadze, że zamiast wesprzeć Irak w jego wysiłkach na rzecz rozwoju, w ostatnich latach USA i ich sojusznicy pozwolili, by kraj ten cofał się w kierunku głębokich podziałów w społeczeństwie, niszcząc iracką tożsamość narodową, i zastąpili ją po 2003 r. tożsamością religijną i etniczną; mając na uwadze, że w ostatnich kilku latach doszło do znacznego pogorszenia sytuacji w Iraku, a także do nasilenia starć na tle etnicznym między szyitami i sunnitami; mając na uwadze, że 20% irackich zasobów ropy znajduje się w regionie Kirkuku;
- J. mając na uwadze, że od momentu inwazji i okupacji Iraku przez siły koalicyjne sytuacja w kraju dramatycznie się pogorszyła, a przemoc, łamanie praw człowieka, tortury i starcia na tle etnicznym stały się powszechną praktyką; mając na uwadze, że obecny cykl bombardowań i wymiany ognia utrzymuje większość Irakijczyków w niepewności co do przyszłości i uniemożliwia wspieranie społecznej i gospodarczej integracji całego społeczeństwa irackiego;
- K. mając na uwadze, że w grudniu 2012 r. rozpoczęły się pokojowe protesty, szczególnie w sześciu prowincjach na północ i zachód od Bagdadu, protesty te przybierały na początku formę zajmowania placów; mając na uwadze, że rząd stłumił protesty, a eskalacja napięcia przekształciła się w grudniu 2013 r. w zbrojną konfrontację obejmującą nieproporcjonalne wykorzystanie siły, co doprowadziło do zabijania ludności cywilnej w Anbarze;
- L. mając na uwadze, że konflikt w Syrii przyniósł szereg negatywnych skutków dla regionu oraz wywołał nową liczną falę ponad 224 000 uchodźców i repatriantów udających się do Iraku, którzy żyją tam w warunkach skrajnej niepewności;
- M. mając na uwadze, że według szacunków od 2004 r. w Iraku skazano na karę śmierci ponad 1300 osób; mając na uwadze, że irackie prawo dopuszcza karę śmierci za blisko 50 przestępstw, w tym za terroryzm, porwanie i morderstwo, ale także za takie wykroczenia jak zniszczenie mienia publicznego; mając na uwadze, że wbrew ogólnoswiatowej tendencji do znoszenia kary śmierci liczba egzekucji w Iraku rośnie;

- mając na uwadze, że według doniesień prasy światowej w 2013 r. w Iraku stracono co najmniej 150 osób;
- N. mając na uwadze, że według Transparency International Irak ma najbardziej skorumpowany rząd na Bliskim Wschodzie; mając na uwadze, że korupcja w tym kraju stanowi problem strukturalny, gdyż brak jest skutecznej kontroli parlamentarnej i nie działa system sądowniczy, co świadczy o upadku państwa; mając na uwadze, że według biura specjalnego amerykańskiego inspektora generalnego ds. odbudowy Iraku co tydzień z Iraku wypływa nielegalnie 800 mln USD;
- O. mając na uwadze, że wciąż toczy się długotrwały spór w regionie Kirkuku dotyczący eksportu ropy przez nowy rurociąg;
- P. mając na uwadze, że w 2013 r. zabito co najmniej 10 dziennikarzy; mając na uwadze, że ze względu na brak choćby jednego wyroku skazującego za 400 zabójstw pracowników mediów w ostatnim dziesięcioleciu Irak pozostaje krajem o najwyższym wskaźniku bezkarności na świecie, jeżeli chodzi o niewyjaśnione morderstwa dziennikarzy; mając na uwadze, że w kwietniu 2003 r. podczas amerykańskiego ostrzału zginął hiszpański dziennikarz José Couso, a wraz z nim dziennikarze Taras Prociuk i Tareq Ayub; mając na uwadze, że hiszpański sąd domagał się aresztowania dwóch oficerów amerykańskich i jednego podoficera oskarżonych o udział w tym ataku; mając na uwadze, że sprawiedliwości wciąż nie stało się zadość; mając na uwadze, że USA nie uznały nakazów aresztowania, a Interpol nie podjął w związku z nimi żadnych działań;
- Q. mając na uwadze, że USA i Wielka Brytania stosowały w Iraku znaczne ilości amunicji zawierającej nieprawidłowo zubożony uran, co doprowadziło do dramatycznego wzrostu liczby przypadków nowotworów u dzieci oraz wrodzonych wad rozwojowych; mając na uwadze, że brak informacji na temat stosowania pozostałości zubożonego uranu przez USA poważnie utrudnia wysiłki na rzecz odkażania, monitorowania i podnoszenia świadomości, zmierzające do zmniejszenia zagrożenia ze strony takich pozostałości dla ludności cywilnej;
- R. mając na uwadze, że w kwietniu 2014 r. iracki rząd przyjął zmianę w ustawodawstwie, która legalizowałaby małżeństwa dzieci i gwałt małżeński; mając na uwadze, że według Funduszu Ludnościowego ONZ (UNFPA) 250 000 kobiet i dziewcząt, w tym blisko 60 000 kobiet w ciąży, potrzebuje pilnej opieki, a prawie 20 000 kobiet i dziewcząt może być narażonych na zwiększone ryzyko przemocy seksualnej; mając na uwadze poważne obawy wyrażone m.in. przez wysoką komisarz ONZ ds. praw człowieka Navi Pillay co do procesów sądowych osób skazanych na karę śmierci, w których nie zachowano międzynarodowych standardów uczciwego procesu, w tym co do braku przejrzystości postępowań sądowych i przypadków, w których „zeznanie” uzyskiwano w wyniku stosowania tortur lub innego rodzaju maltretowania oskarżonych; mając na uwadze, że kara śmierci stanowi okrutną i niehumanitarną formę traktowania, która musi zostać zniesiona;
- S. mając na uwadze, że wybory parlamentarne w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Iraku odbyły się w atmosferze przemocy i strachu;
1. ponownie zdecydowanie potępia interwencję wojskową sił koalicyjnych w Iraku;

- przypomina, że interwencja ta stanowiła pogwałcenie prawa międzynarodowego, i podkreśla jej nielegalny charakter; podkreśla, że głównym rezultatem amerykańskiej inwazji na Irak było niemal całkowite załamanie praworządności i rozkwit ekstremizmu religijnego w kraju; podkreśla odpowiedzialność szefów państw członkowskich UE, którzy uczestniczyli w szczycie na Azorach, w szczególności ustępującego przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Durão Barroso; ponownie potępia to pogwałcenie prawa międzynarodowego; uważa, że osoby odpowiedzialne za tę nielegalną wojnę i zbrodnie przeciw ludzkości powinny zostać postawione przed międzynarodowym wymiarem sprawiedliwości;
2. wzywa do zwołania międzynarodowej konferencji, która będzie promowała dialog pomiędzy stronami w celu znalezienia satysfakcjonującego rozwiązania; odrzuca bezprawny interes zagranicznych podmiotów w podziale tego kraju w celu zapewnienia sobie lepszej kontroli nad irackimi zasobami ropy;
 3. potępia wszelką zewnętrzną ingerencję – w przeszłości, obecnie oraz w przyszłości – w wewnętrzne sprawy Iraku; podkreśla, że aby uzyskać prawdziwą niepodległość, Irak musi sprawować pełną kontrolę nad własną gospodarką, w tym nad zasobami naturalnymi; podkreśla, że należy wykorzystać dochody ze sprzedaży ropy jako sposób i szansę na zrównoważoną odbudowę społeczno-gospodarczą, która przyniesie korzyści całemu społeczeństwu irackiemu; apeluje do rządu irackiego o dopilnowanie, by zasoby kraju były wykorzystywane w przejrzysty i odpowiedzialny sposób z korzyścią dla całego narodu irackiego;
 4. jest zdania, że kraje, które uczestniczyły w inwazji na Irak – w tym niektóre państwa członkowskie – są odpowiedzialne za wojnę opartą na kłamstwach, i mają obowiązek wspierać prawdę i sprawiedliwość oraz winny naprawić szkody wyrządzone narodowi irackiemu; uważa, że ta nielegalna wojna zniszczyła kraj i spowodowała nasilenie przemocy w całym regionie; potępia grabież irackich zasobów naturalnych przez koncerny naftowe, np. Royal Dutch Shell Oil Company, BP czy ExxonMobil;
 5. potępia wszelkie formy przemocy wobec grup społecznych, politycznych i religijnych; ubolewa z powodu wysokiej liczby zabitych i rannych; potępia wszystkie zabójstwa i egzekucje; wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu nasilających się brutalnych ataków; składa kondolencje rodzinom zabitych i rannych; wzywa do natychmiastowego położenia kresu przemocy; uważa, że sprawcy tych zbrodni powinni zostać pociągnięci do odpowiedzialności;
 6. wskazuje na pilną potrzebę rozwiązania problemów humanitarnych, jakie dotyczą społeczeństwo irackie; podkreśla konieczność dopilnowania, by działania koordynowane przez irackie władze i międzynarodowe organizacje niosące pomoc na miejscu miały na celu udzielanie wsparcia najsłabszym grupom, w tym uchodźcom i przesiedleńcom, oraz konieczność zapewnienia im ochrony i stworzenia odpowiednich warunków dla zachowania ich bezpieczeństwa i godności;
 7. zauważa, że według Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców od początku wojny ponad 224 000 syryjskich uchodźców szukało schronienia w kurdyjskiej części Iraku; wzywa UE do zadeklarowania pomocy tym osobom; ponownie podkreśla znaczenie pełnego przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego oraz ochrony ludności

- cywilnej; wzywa władze irackie do zapewnienia podstawowych usług, a także do umożliwienia organizacjom humanitarnym dostępu do terenów objętych walkami; wyraża zaniepokojenie niewystarczającym wsparciem dla syryjskich uchodźców;
8. jest zaniepokojony faktem, że korupcja w Iraku jest powszechna, zwłaszcza w wojsku i policji, co stwarza poważne problemy wewnątrz irackiego aparatu bezpieczeństwa; ubolewa, że kultura korupcji przenika do najwyższych szczebli rządu;
 9. ubolewa nad gwałtownym wzrostem liczby egzekucji dokonywanych przez armię iracką i oddziały ISIS, a także nad wykorzystywaniem jako dowodów przeciwko więźniom „zeznań” uzyskanych w wyniku stosowania tortur lub innego rodzaju maltretowania;
 10. potępia stosowanie kary śmierci niezależnie od okoliczności; wzywa rząd Iraku do ogłoszenia i natychmiastowego wprowadzenia moratorium na wykonywanie egzekucji oraz do zniesienia kary śmierci w przeszłości;
 11. domaga się wszczęcia międzynarodowego dochodzenia pod auspicjami ONZ w celu potwierdzenia powszechnego stosowania tortur oraz istnienia tajnych więzień lub innych ośrodków tortur w Iraku, tak aby ustalić odpowiedzialność każdej z uczestniczących stron oraz ukarać winnych;
 12. potępia wszelkie formy przemocy wobec grup społecznych, politycznych i religijnych oraz wszystkie zabójstwa i egzekucje dokonane od początku wojny w 2003 r., a także ubolewa nad ostatnią falą ataków terrorystycznych i tworzeniem szwadronów śmierci;
 13. przypomina o znaczeniu zasad prawdy, sprawiedliwości i zadośćuczynienia; uważa, że wszyscy sprawcy tej nielegalnej wojny i zbrodni przeciw ludzkości, które były jej wynikiem, muszą zostać postawieni przed wymiarem sprawiedliwości; dziesięć lat po zamordowaniu dziennikarzy Couso, Prociuka i Ayuba domaga się sprawiedliwości w tej sprawie, tak aby sprawcy tych morderstw nie pozostali bezkarni;
 14. odrzuca umowę o partnerstwie i współpracy między UE i Republiką Iraku; jest zdania, że głównym celem współpracy UE z Irakiem musi być położenie kresu przemocy, rozwój społeczno-gospodarczy, pełne przestrzeganie praw człowieka oraz przywrócenie dobrobytu Irakijczyków, a nie wprowadzenie i ekspansja unijnego przemysłu naftowego w tym kraju;
 15. potępia stosowanie w czasie wojny amunicji zawierającej zubożony uran, szczególnie przez USA i Wielką Brytanię; wzywa UE do opracowania wspólnego stanowiska UE w sprawie ograniczenia lub zakazu stosowania amunicji zawierającej zubożony uran oraz do opracowania programu odkażania dotkniętych obszarów;
 16. wzywa władze Iraku do podjęcia działań mających na celu zagwarantowanie pełnego przestrzegania równości kobiet i mężczyzn oraz praw kobiet;
 17. wzywa parlament i rząd Iraku do zagwarantowania przestrzegania Konwencji o prawach dziecka ONZ oraz do zwalczania pracy dzieci, dziecięcej prostytutki i handlu dziećmi;

18. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, przewodniczącemu Komisji Europejskiej, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, szefowej delegatury UE w Iraku, przewodniczącym parlamentów państw członkowskich oraz rządowi i Izbie Reprezentantów Republiki Iraku.